

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Przewodniczące i Przewodniczący Rad Gmin, Miast i Powiatów

Szanowni Państwo,

po raz kolejny wraca szkodliwy pomysł podziału naszego województwa. Pojawia się chęć zniszczenia tego, co przez ponad dwadzieścia ostatnich lat udało się wspólnie zbudować w oparciu o zasady równości, pomocniczości i subsydiarności. Po raz kolejny, oprócz politycznego interesu, nie słyszymy żadnych poważnych i konstruktywnych argumentów, które by za takim podziałem przemawiały.

Mazowsze jest najprężniej rozwijającym się województwem w kraju i pod tym względem znajduje się w czołówce regionów Unii Europejskiej. Jest też regionem wewnątrznie zróżnicowanym. Dlatego od lat samorząd województwa mazowieckiego prowadzi aktywną politykę zrównoważonego rozwoju, kierując na tereny potrzebujące wsparcia zarówno środki unijne, jak i własne samorządowe. To znacząca pomoc na budowę dróg, remonty i wyposażenie szpitali, rozwijanie instytucji kultury, doposażanie OSP, tworzenie nowoczesnych pracowni szkolnych, obiektów sportowych czy aktywizację sołectw.

Samorząd województwa zadbał również o to, by w nowej perspektywie finansowej UE zapewnić jak najlepsze finansowanie ze środków unijnych poszczególnych części naszego województwa. Od 1 stycznia 2018 r. Mazowsze postrzegane jest przez UE jako dwa obszary statystyczne (NUTS 2): region bardziej rozwinięty - warszawski stołeczny (który obejmuje stolicę wraz z dziewięcioma sąsiadującymi powiatami: grodziskim, legionowskim, mińskim, nowodworskim, otwockim, piaseczyńskim, pruszkowskim, warszawskim zachodnim i wołomińskim) i region słabiej rozwinięty - mazowiecki regionalny (obejmujący pozostałą część województwa – 32 powiaty). Dzięki temu nieaktualne są wszystkie argumenty mówiące o tym, że bogata, stołeczna część regionu zawyża wskaźniki rozwojowe brane pod uwagę przy przyznawaniu środków z polityki spójności, oraz, że Mazowsze regionalne traci. Mazowsze regionalne nie tylko nie traci, ale mogłoby też zyskać, gdyby Rząd RP zdecydował o włączeniu regionu NUTS 2 Mazowieckiego regionalnego do ponadregionalnego programu Polska Wschodnia 2021-2027. O to powinniśmy wszyscy zabiegać, gdyż przyniosłoby to wyłącznie pozytywny skutek, bez potrzeby generowania kosztów i ponoszenia konsekwencji społecznych oraz ekonomicznych, których skalę obecnie trudno oszacować.

W wyniku zapowiadanego podziału, powstałyby dwa skrajnie różne województwa, z których żadne na tym podziale nie skorzysta, wręcz przeciwnie – szkody dla obu będą wymierne. Pierwsze stołeczne – bogate, generujące wysokie dochody, a zarazem obciążone olbrzymim „janosikowym” w sposób zaburzający możliwości racjonalnego gospodarowania, drugie – mazowieckie – jedno z najbiedniejszych w kraju, bez centrum, perspektywy rozwoju, generujące zaledwie 13 procent dotychczasowych dochodów Mazowsza. Bez koła zamachowego, jakim jest stolica i okalające ją powiaty, z lidera rozwoju, stałoby się liderem biedy.

W obliczu powyższych argumentów, zachęcamy Państwa do podejmowania stanowisk w sprawie zachowania jedności województwa mazowieckiego i wyrażania sprzeciwu wobec destruktywnego dla naszej mazowieckiej wspólnoty samorządowej, pomysłu podziału administracyjnego.

Z wyrazami szacunku

Przewodniczący Sejmiku
Województwa Mazowieckiego

Ludwik Rakowski

Marszałek
Województwa Mazowieckiego

Adam Struzik

Warszawa, 29 lipca 2020 r.

Stanowisko
Rady Gminy /Miasta/Powiatu
z dnia 2020 r.

w sprawie zachowania integralności Województwa Mazowieckiego

Rada Gminy... /Miasta... /Powiatu... wyraża swoje stanowisko w sprawie integralności Województwa Mazowieckiego i powstrzymania planów podziału Województwa Mazowieckiego na dwa odrębne regiony.

Nasza Gmina/Miasto/Powiat jest częścią mazowieckiej wspólnoty regionalnej, którą współtworzymy od roku 1999. To również dzięki wysiłkom mieszkańców naszych „małych ojczyzn” Województwo Mazowieckie jest w czołówce najsilniejszych gospodarczo regionów europejskich i liderem polskich województw.

Uważamy, że Mazowsze oraz jego Mieszkańcy zasługują na szansę dalszego rozwoju swojego regionu. Nie godzimy się na arbitralne rozstrzygnięcie o naszym losie za naszymi plecami oraz plecami mieszkańców – członków naszych wspólnot samorządowych.

Rada Gminy.../Miasta.../ Powiatu... wyraża zaniepokojenie konsekwencjami ewentualnego podziału Województwa Mazowieckiego. Rozdzielenie wspólnego organizmu na dwie, odrębne części doprowadzi do poważnych problemów z ich funkcjonowaniem. Konsekwencją podziału będzie skazanie centralnej części Mazowsza (posiadającej wysokie dochody własne) na wpłacanie gigantycznej kwoty tzw. „janosikowego”, które zostanie przetransferowane do wszystkich pozostałych 16 województw. To oznacza, że tzw. Mazowsze regionalne wprawdzie otrzyma swoją część „janosikowego”, ale będzie to nieporównywalnie mniej środków finansowych, niż obecnie organy Samorządu Województwa Mazowieckiego przekazują na pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem dróg, organizacją przewozów kolejowych, utrzymaniem instytucji kultury i szpitali, zlokalizowanych na tym terenie. W konsekwencji, przy znacząco obniżonym poziomie dochodów (dochody z CIT spadną do poziomu 13%!), konieczne będzie pokrywanie kosztów funkcjonowania „zdublowanej” administracji samorządowej do obsługi zadań o charakterze wojewódzkim, co znacząco wpłynie na możliwości wydatkowe w obszarze usług publicznych, m.in. ochrony zdrowia, edukacji publicznej, ochrony środowiska, przeciwdziałania bezrobociu, pomocy społecznej, polityki prorodzinnej, utrzymania dróg wojewódzkich i połączeń kolejowych.

Rada Gminy.../Miasta.../Powiatu... podkreśla, że propozycja podziału Województwa Mazowieckiego musi zostać poddana szerokim konsultacjom społecznym z mieszkańcami Mazowsza oraz uzależniona od wyników tych konsultacji.

UZASADNIENIE

Rada Gminy /Miasta /Powiatu podejmuje stanowisko w sprawie zachowania integralności województwa mazowieckiego i powstrzymania planów jego podziału na dwa odrębne województwa, biorąc pod uwagę skutki, jakie ten podział, bez wątpienia, pociągnie za sobą. Do najważniejszych z nich należą:

- 1) Powstanie rozległych obszarów biedy na terenie nowego województwa mazowieckiego i niewielkich obszarów zamożności, głównie na terenie metropolitalnym. Na Mazowsze, bez metropolii warszawskiej, przypadnie zaledwie 13% dochodów z podatku CIT obecnego województwa. Region stołeczny, który będzie generować 87% dochodów, zostanie jednocześnie obciążony ogromnym „janosikowym”.
- 2) Konieczność ustanowienia podwójnej administracji samorządowej i rządowej szczebla regionalnego, co znacznie zwiększy wydatki na ten cel. Powstaną dwa urzędy wojewódzkie, dwa urzędy marszałkowskie, dwa sejmiki, podwójne służby podległe wojewodzie i marszałkowi, takie jak inspekcja transportu drogowego, straż pożarna, inspekcja handlowa, sanitarna, służby weterynaryjne, inspekcja ochrony środowiska.
- 3) Ogromne zamieszanie instytucjonalne, kompetencyjne, własnościowe, finansowe, kadrowe itp., które spowoduje opóźnienia w wielu dziedzinach, w tym w wykorzystaniu środków unijnych z perspektywy finansowej 2014-2020 oraz w procesie przygotowań do perspektywy 2021-2027. Znaczne opóźnienia mogą stworzyć zagrożenie utraty środków finansowych.
- 4) Zaprzepaszczenie w wielu obszarach dorobku Samorządu Województwa Mazowieckiego. Samorządy nowych województw będą dążyć siłą rzeczy do budowania własnych potencjałów i własnych marek.
- 5) Zniknięcie z mapy Europy jednego z 16 polskich regionów, dotychczas postrzeganego jako region silny i rozwijający się wyjątkowo dynamicznie, co było ważnym czynnikiem przyciągającym inwestorów i turystów oraz stanowiło istotny wkład w promocję kraju na płaszczyźnie międzynarodowej.
- 6) Brak środków, które dotychczas pochodziły z dochodów wytwarzanych w metropolii warszawskiej, na utrzymanie na terenie nowego województwa mazowieckiego instytucji kultury, szpitali, dróg czy połączeń kolejowych.
- 7) Przerwanie ciągłości dokumentów strategicznych i planistycznych na szczeblu nowych województw oraz „praktycznie” we wszystkich gminach i powiatach, które odwoływały się do zapisów zawartych w dokumentach rangi wojewódzkiej.
- 8) Konieczność ponownego rozpoczęcia przygotowań do opracowania i negocjacji z Komisją Europejską regionalnych programów operacyjnych. Zmianie będą musiały także ulec dokumenty na szczeblu gmin i powiatów, które stanowiły podstawę ubiegania się przez samorządy lokalne o środki z funduszy europejskich.

Rada Gminy /Miasta /Powiatu, podejmując niniejsze stanowisko, pragnie podkreślić swoją przynależność do mazowieckiej regionalnej wspólnoty samorządowej i dumę z bycia jej częścią. Zauważamy także, że nasza wspólnota sprawdziła się w okresie ponad 20 lat funkcjonowania w ramach obecnego województwa mazowieckiego. Nie bez znaczenia była tutaj także rola, jaką odegrał Samorząd Województwa Mazowieckiego:

- 1) ustanawiając liczne programy wsparcia z udziałem środków z budżetu województwa, których beneficjentami są jednostki samorządu terytorialnego;
- 2) pełniąc z powodzeniem rolę Instytucji Zarządzającej Regionalnymi Programami Operacyjnymi na lata 2007-2013 i 2014-2020;
- 3) zapewniając wysoki poziom dostępności do usług publicznych świadczonych na poziomie województwa oraz ich właściwą jakość;
- 4) prowadząc konsekwentnie działania zmierzające do zwiększania integralności regionu, podnoszenia stopnia wyposażenia gmin i powiatów w infrastrukturę techniczną i społeczną, podwyższania poziomu życia mieszkańców oraz aktywizacji społeczeństwa obywatelskiego, a także budowania tożsamości regionalnej.

Rada Gminy /Miasta /Powiatu opowiada się zdecydowanie za oddaniem głosu w tak ważnej sprawie społeczności regionu w ramach ogólnowojevodzkich konsultacji. Poza mieszkańcami Mazowsza i wszystkimi samorządami, stanowisko w ramach konsultacji powinny wyrazić także zlokalizowane w regionie instytucje publiczne i prywatne, podmioty gospodarcze, podmioty sektora nauki, instytucje otoczenia biznesu, organizacje pozarządowe oraz inni zainteresowani.

Wszyscy interesariusze lokalnych i regionalnych strategii, programów, planów i bieżących działań samorządów powinni mieć możliwość wypowiedzenia się w tak istotnej sprawie, jaką jest podział województwa, który pociągnie za sobą głęboko niekorzystne skutki w sferze ich funkcjonowania, a mieszkańcom regionu przyniesie znaczne obniżenie poziomu życia.